

Jó tanácsok kertészkedőknek – Lelkes Róbert rovata

Hogyan neveljük egészséges palántákat

Már kifelé araszolunk a télből, túl vagyunk a pálfordulón, és hogy a mondást idézzem: „Pálnak fordulása, fél tél elmúlása!” Mivel februárban gyakoriak a hőmérséklet-ingadozások, az aktuális időjárástól függ, hogy a szabadban milyen munkákat tudunk elvégezni. Ezen kinti munkák talán egyik legfontosabbja a téli metszés. Az alma és körte esetében akkor végezzük, amikor már nem valószínű, hogy -10°C alá csökken a hőmérséklet. Magát a metszést mindenképp fagymentes időben végezzük. A szőlő, a sárga, és őszibarack metszését hagyjuk március első felére. Hasznos lehet továbbá a fák törzsének letisztítása, a sebek fabalzamsammal való kezelése és ezt követően mésztejjel való lekenése. Ez utóbbi gátolja a repedések kialakulását, és elősegíti a fagy elleni védelmet is. A fagyok elmúltával fontos elvégezni a gyümölcsfák és díszbokrok kora tavaszi lemosó permetezését réztartalmú növényvédő szerekkel (Kuprikol 50, Champion 50WP). Ez a növények számára olyan, mint az ember számára a reggeli mosakodás.

Aki palántanevelésre adja a

fejét, az már fokozatosan beszerezte a szükséges vetőmagokat. Palántázni azokat a melegigényes és hosszabb tenyészidejű növényeket érdemes, amelyek helyre vetéssel később érnek be. Ilyen például a paprika, paradicsom, a káposztafélék, a zeller, uborka és a dinnye. Ha betartunk egy pár szabályt, akár a lakásban meleg és világos helyen is képesek vagyunk jó minőségű palántát kinevelni. A legfontosabbak a következők: 1. az alap a jó vetőmag, 2. a megfelelő palántaföld, 3. kellő hőmérséklet és fényerősség. Ehhez persze hozzájárul a rendszeres öntözés, a tápanyag-utánpótlás és a növényvédelem. A megfelelő palántaföld felhasználásával jelentősen csökkenthetjük a palántanevelők rémének, a palántadőlésnek a veszélyét. Ennek a gombabetegségnek vegyszeres kezeléssel (Previcur) is elejét vehetjük. A palántanevelésre használt edény lehet műanyag virágláda, lapos tálca vagy akár virágcserep, lényeges azonban, hogy az alján legyen nyílás, amelyen keresztül a felesleges víz el tud szivárogni. A földréteg vastagsága lehetőleg haladja meg a 6 cm-t. A

magokat vetés után cca 10-15 mm földdel betakarjuk, majd kelésig az edényt üveglappal vagy fóliával beföldjük. Miután a növénykék kikeltek, a melegen és a vízen kívül sok fényre is szükségük van. Körülbelül 2-3 héttel a kelés után a növényeket érdemes átültetni műanyag- vagy tőzegpohárkákba. A paprika, paradicsom és uborka esetében ezt az átültetést, más néven pikírozást a 3. levél megjelenése után végezzük. Ne feledkezzünk meg a tápoldatozásról sem. A pikírozás után foszfordús tápoldatozást végzünk, ami elősegíti a gyökérzet megerősödését. Fontos szabály, hogy borult időben 5°C -kal csökkentjük a palántanevelő hőmérsékletét, egyébként a palánták megnyúlnak. Eleinte 3-4 naponként, pikírozás után 2 naponként, kiültetés előtt 2 naponként öntözünk. Két héttel a kiültetés előtt a palántákat ajánlatos szoktatni a nyersebb körülményekhez azzal, hogy nappalra kivisszük őket az üvegházba, illetve fóliasátorba, azaz eddük őket.

A mellékelt táblázat egyszerűsített formában egy kis betekintést nyújt a palántanevelés rej-

telmeibe. Ha végül sikerül szép, egészséges palántákat kinevelnünk, joggal lehetünk büszkéek „csemetéinkre”, amelyek gondoskodásunkat gazdag termésel hálálják majd meg.

A díszkertben a kemény fagyok elmúltával a nyáron virágzó díszfák és bokrok elhalt, elfagyott ágvegei szintén visszavághatók. Hasonló a helyzet az élő sövényvel is. Az egyes hajtásokat sövénynyíróval kívánt magasságra és alakra formáljuk. A kerti tavaknál ellenőrizzük a vízminőséget, az esetleges repedéseket, valamint azt, hogy a tó élővilága hogyan vészelté át a téli időszakot. A pázsittal még nem kell foglalkozni ebben az időszakban, sőt járkalni sem ajánlatos rajta.

Ha a kedvezőtlen időjárás miatt nem tudunk a szabadban tevékenykedni, ellenőrizzük a kerti szerszámainkat (törött vagy megrepedt nyelvek, kilazult ék, életlen kapa). Ne feledkezzünk meg a kerti gépeink tavaszi karbantartásáról, illetve szervizeléséről sem, hiszen hamarosan szükségünk lesz rájuk.

(A szerző a Gazda sor 41. szám alatti Agrosam üzlet tulajdonosa)

	A vetés dátuma a természetstől függően			A vetés mélysége	Csírázási hőfok	Kelési idő	Hőfok kelés után
	Fűtetlen üvegház	Fűtetlen fóliasátor	Kinti				
Paprika	febr. 1.	febr. 10.	márc. 1.	10-15 mm	25–28°C	8-12 nap	21°C
Paradicsom	febr. 10.	febr. 20.	márc. 10.	10-15 mm	23–25°C	5-10 nap	18°C
Káposztafélék			febr. 10.	10 mm	20°C	7-12 nap	16 – 17°C
Zeller			febr. 10.	5 mm	20–25°C	18-21 nap	18°C
Salátuborka	márc. 20.	márc. 25.		15-17 mm	25–28°C	5-7 nap	21°C

	A pikírozás időpontja	Hőfok pikírozás után napos időben	Hőfok pikírozás után borús időben *	Kiültetés		
				üvegházi	fóliasátor	kinti
Paprika	A 4-5 hét után (3. levél)	22 – 24°C	17 – 19°C	ápr. 18.	ápr. 25.	máj. 20.
Paradicsom	A 4 hét után (3. levél)	20 – 22°C	15 – 17°C	ápr. 18.	ápr. 25.	máj. 20.
Káposztafélék						márc. 20.
Zeller	6 hét (3. levél)	20°C	15°C			máj. 7.
Salátuborka				ápr. 25.	máj. 1.	